

Pravidlá debaty Slovenskej debatnej ligy

Oddiel I. Tímy

- {1} V debete sú dva tímy: súhlasný a nesúhlasný.
- {2} Debatu otvára súhlasný tím. Ďalšie reči tímov sa striedajú.
- {3} Každý tím sa skladá z troch rečníkov alebo rečníčok, ktorí pred debatou oznámia svoje poradie.

Oddiel II. Časti debaty

- {1} Prvé reči majú k dispozícii 6 minút.
- {2} Druhé a tretie reči majú k dispozícii 5 minút.
- {3} Krížové výsluchy trvajú 3 minúty.
- {4} Záverečné reči trvajú 3 minúty.
- {5} Krížové výsluchy prebiehajú nasledovne:
  - (a) Po prvej súhlasnej reči sa pýta tretí nesúhlasný rečník alebo rečníčka,
  - (b) po prvej nesúhlasnej reči sa pýta tretí súhlasný rečník alebo rečníčka,
  - (c) po druhej súhlasnej reči sa pýta prvý nesúhlasný rečník alebo rečníčka,
  - (d) po druhej nesúhlasnej reči sa pýta prvý súhlasný rečník alebo rečníčka.
- {6} Pred každou svojou rečou a vedeným krížovým výsluchom si môže tím zobrať prípravný čas. Prípravný čas na celú debatu je 5 minút pre súhlasný tím a 7 minút pre nesúhlasný tím.
- {7} Po vyčerpaní prípravného času sa rečníkom a rečníčkam poskytne iba čas nevyhnutný na príchod ku miestu prednesu svojej reči.
- {8} Po odznení tretej reči nesúhlasného tímu nasleduje záverečná reč nesúhlasného a debatu ukončí záverečná reč súhlasného tímu. Obe záverečné reči prednesú druhí rečníci či rečníčky tímov.

Oddiel III. Obsahové pravidlá debaty

- {1} Primárnou úlohou súhlasného tímu je podporiť tézu.
- {2} Sekundárnou úlohou súhlasného tímu je vyvrátiť stanovisko nesúhlasného tímu.
- {3} Primárnou úlohou nesúhlasného tímu je vyvrátiť tézu.
- {4} Sekundárnou úlohou nesúhlasného tímu je vyvrátiť stanovisko súhlasného tímu.
- {5} Z prvej reči súhlasného tímu musí vyplynúť:
  - (a) Ako súhlasný tím chápe tézu.
  - (b) Argument alebo argumenty, ktorými tím podporuje tézu vo svojom chápaní.
- {6} Z prvej reči nesúhlasného tímu musí vyplynúť:
  - (a) Či nesúhlasný tím prijíma chápanie tézy súhlasného tímu. Ak súhlasný tím splnil svoju úlohu, nesúhlasný tím má nesúhlasiť s tézou.
  - (b) Argument alebo argumenty, ktorými tím podporuje tézu vo svojom chápaní.
  - (c) Sekundárnou úlohou prvej nesúhlasnej reči je vyvracanie argumentov súhlasného tímu.
- {7} Primárnou úlohou druhých rečí (súhlasného aj nesúhlasného tímu) je reagovanie na argumenty opačného tímu. Sekundárnou úlohou je podpora vlastnej línie.
- {8} Hlavnou úlohou tretích rečí je porovnávanie argumentačných línií oboch tímov a ich analytické vyvrátenie či podpora argumentov svojej línie.
- {9} Prvé tri reči v debete sú konštruktívne – rečníci a rečníčky v nich môžu prinášať nový obsah. V prvej reči sú predstavené argumenty, v druhých rečiach môžu

- byť použité nielen nové príklady a dôkazy, ale aj nové reakcie, v tretích rečiach môžu byť použité nové príklady a dôkazy.
- {10} Úlohou záverečných rečí je zhrnutie dôvodov, prečo by mal práve tím daného rečníka či rečníčky zvíťaziť v debate. V záverečných rečiach nemôžu byť použité žiadne nové informácie.
- {11} Hlavnou úlohou rozhodcu alebo rozhodkyne je určiť, ktorý tím úspešnejšie obhajoval svoju pozíciu.
- {12} Rozhodca alebo rozhodkyňa má povinnosť pri rozhodovaní o výsledku debaty brať do úvahy výlučne argumentačné línie oboch tímov, a to vo forme, v ktorej zazneli.
- {13} Rozhodca alebo rozhodkyňa nemá pri rozhodovaní debaty brať do úvahy:
- (a) Vlastný názor na debatovanú tézu,
  - (b) vlastnú pôvodnú predstavu o priebehu debaty,
  - (c) vlastné odborné alebo expertné znalosti o debatovanej téme,
  - (d) okolnosti, ktoré priamo nesúvisia s procesom argumentácie (ako výzor, prízvuk, povest' tímu, svoje preferencie k jednotlivým tímom a podobne).
- {14} Ak dôjde k stretu tímov ohľadom chápania tézy, rozhodca alebo rozhodkyňa prijíma chápanie tézy toho tímu, ktorý úspešnejšie obháji, že jeho chápanie je viac v súlade so zdravým rozumom a lepšie vystihuje podstatu tézy. Rozhodca alebo rozhodkyňa potom hodnotí línie oboch tímov v rámci chápania tézy, ktoré v debate obstálo.
- {15} Ak dôjde k stretu tímov v obsahu ich línií, rozhodca alebo rozhodkyňa sa riadi najmä ich zmyslupnosťou, relevanciou k téze, logickosťou, konzistentnosťou, kvalitou dôkazov a vnútornou štruktúrou.

Oddiel IV. Rečnicke body

- {1} Rečnicke výkony sú bodované v piatich kategóriách:
- (a) Stratégia pokrýva naplnenie rečnickej role, konzistentnosť a premyslený výber argumentov a reakcií,
  - (b) organizácia pokrýva prehľadnosť a sled reči,
  - (c) analýza pokrýva logiku, presnosť a hĺbku argumentov a reakcií,
  - (d) dokazovanie pokrýva uveriteľnosť argumentov a reakcií a ich podloženie relevantnými dôkazmi,
  - (e) prezentácia pokrýva schopnosť reči zaujať publikum. Do jej hodnotenia nevstupujú vlastnosti, ktoré debatér alebo debatérka nemôžu ovplyvniť.
- {2} Krížové výsluchy sú bodované v dvoch kategóriách:
- (a) Otázky pokrývajú férovosť vedenia výsluchu a premyslený výber otázok,
  - (b) odpovede pokrývajú férovosť odpovedí a ich prínos pre debatu a vlastný tím.
- {3} Záverečné reči sú bodované v štyroch kategóriách, ktorých popis sa zhoduje s kategóriami bodovanými v prvých troch rečiach (stratégia, organizácia, analýza a prezentácia). Keďže v záverečných rečiach nie je povolený žiadny nový obsah, nebuduje sa kategória dokazovanie.
- {4} V každej kategórii sa udeľuje od 2 do 6 bodov.
- {5} V súťaži tímov sa berie do úvahy celkový súčet bodov (tri konštruktívne reči, body za krížové výsluchy a body za záverečnú reč).
- {6} V súťaži rečníkov a rečníčok sa do úvahy neberú body získané za záverečnú reč.

Oddiel V. Rozhodovanie a rozhodcovské povinnosti

- {1} Rozhodca alebo rozhodkyňa:

- (a) Má prísť do debatnej miestnosti načas, v stave schopnom vnímania a premýšľania,
  - (b) môže premiestniť nábytok, aby debata prebehla hladko,
  - (c) má debatu pozorne vnímať a rozhodujúce údaje z nej si zapisovať, aby bolo následné rozhodnutie urobené na základe debaty, ktorá skutočne prebehla, a nie na základe debaty, ktorú očakával alebo očakávala,
  - (d) má počas debaty zabezpečiť, aby prebehla v prijateľnom prostredí a bez vyrušovania debatérov a debatérok.
  - (e) udelí svoj hlas tímu, ktorý v jeho alebo v jej ponímaní vyhral debatu,
  - (f) udelí rečnícke body, pričom tím, ktorý vyhral debatu, musí mať vyšší súčet rečníckych bodov (body za tri konštruktívne reči, krížové výsluchy a za záverečnú reč),
  - (g) vysvetlí tímom hlavné dôvody svojho rozhodnutia,
  - (h) dá tímom konštruktívnu spätnú väzbu,
  - (i) vyplní rozhodcovský zápis a odovzdá jednu kópiu každému tímu.
- {2} Ak predsedá rozhodcovskému panelu, rozhodca alebo rozhodkyňa:
- (a) Otvorí debatu,
  - (b) udelí slovo prvej rečníčke či rečníkovi súhlasnému tímu,
  - (c) má počas debaty zabezpečiť, aby prebehla bez vyrušovania rozhodcov a rozhodkýň,
  - (d) po debate oznámi orientačnú dobu, ktorú potrebuje rozhodcovský panel na rozhodnutie.
- {3} Rozhodcovia a rozhodkyne sa nevyjadrujú k obsahu ani možnému rozhodnutiu debaty pred tým, než debatnú miestnosť opustia všetci debatéri a debatérky, pozorovatelia a pozorovateľky a neprebehne úvodná fáza procesu poradného rozhodovania.
- {4} Proces rozhodovania debaty prebieha v tomto poradí:
- (a) Ak inštrukcie organizátora alebo organizátorky podujatia neurčia inú miestnosť pre rozhodovanie, predsedajúci rozhodca alebo predsedajúca rozhodkyňa vyzve debatérov a debatérky a všetkých pozorovateľov a pozorovateľky, aby opustili debatnú miestnosť.
  - (b) Predsedajúci rozhodca alebo predsedajúca rozhodkyňa informuje rozhodcovský panel aký majú približný čas na jednotlivé fázy rozhodovania. Ak inštrukcie organizačného tímu alebo metodického dozoru na podujatí nie sú iné tak:
    - (i) fáza prvotného rozhodnutia trvá približne 10 minút,
    - (ii) fáza porady rozhodcovského panelu trvá približne 10 minút,
    - (iii) fáza finálneho rozhodnutia trvá približne 5 minút.
  - (c) Počas prvotného rozhodovania spolu rozhodcovia a rozhodkyne nekomunikujú a rozhodujú a pridelujú jednotlivým rečiam body samostatne, podobne ako keby debatu rozhodovali ako samorozhodcovia a samorozhodkyne.
  - (d) Počas fázy porady rozhodcovského panelu rozhodcovia a rozhodkyne postupne vysvetlia ktorý tím debatu podľa nich vyhral, dôvody svojho rozhodnutia a rečnícke body, ktoré jednotlivým rečiam udelili. Pritom sa riadia týmito zásadami:
    - (i) Poradu moderuje predsedajúci rozhodca alebo predsedajúca rozhodkyňa, pritom dbá na to, aby mal každý rozhodca a každá rozhodkyňa prezentovať svoje videnie debaty,
    - (ii) účelom porady nie je presvedčiť ostatných rozhodcov a rozhodkyne o svojom videní debaty,

- (iii) skúsenejší rozhodcovia a rozhodkyne si dávajú špeciálne pozor na to, aby svoje videnie debaty nevnucovali menej skúseným rozhodcom a rozhodkyňiam,
- (iv) rozhodcovia a rozhodkyne sa v tejto fáze môžu dopytovať ostatných rozhodcov a rozhodkýň, na to, čo v debate odznelo, prípadne na ich chápanie toho, čo v nej odznelo,
- (v) ak majú rozhodcovia a rozhodkyne rozdielne pohľady na rozhodujúce momenty debaty a je na to dostatok času, je žiadúce sa týmto bodom venovať viac.
- (e) Počas fázy finálneho rozhodnutia debaty každý rozhodca a rozhodkyňa znovu prehodnotí rozhodnutie debaty a udelené rečnicke body. Pritom:
  - (i) Môže brať do úvahy nové informácie o debata, ktoré počas debaty nepostrehol alebo nepostrehla,
  - (ii) môže brať do úvahy diskusiu o strategickej alebo analytickej sile jednotlivých argumentov alebo výsledku argumentačných stretov,
  - (iii) môže brať do úvahy metodické pohľady a názory na výklad pravidiel ostatných rozhodcov a rozhodkýň z panelu,
  - (iv) nemusí svoje rozhodnutie a udelené rečnicke body vôbec upraviť.
- (f) Hneď po tom, ako sa rozhodca alebo rozhodkyňa finálne rozhodne a udelí rečnicke body vypíše skrátený rozhodcovský zápis z debaty na stránke fastballot.sk a následne vypíše rozhodcovský zápis debaty.
- (g) Ak inštrukcie organizačného tímu alebo metodického dozoru na podujatí neurčia iný postup, predsedajúci rozhodca alebo predsedajúca rozhodkyňa pozve tímy naspäť do miestnosti a určí poradie, v ktorom rozhodcovia a rozhodkyne podajú tímov vysvetlenie rozhodnutia a spätnú väzbu. Pritom vysvetlenie svojho rozhodnutia musí podať každý z rozhodcov a rozhodkýň, podanie spätnej väzby prispôsobia časovým možnostiam a pokynom organizačného tímu podujatia.